

1. úkol — 30. června—6. července 1940.

Kristus znovu navazuje roztržené pouto mezi nebem a zemí.

Styk člověka s jeho Stvořitelem.

1. Jakou úlohu určil Bůh prvním rodičům a jejich potomkům? 1. Mojž. 1, 26—28.

Člověk byl stvořen se všemi duševními a tělesnými schopnostmi. Porozuměl řeči Boží a mohl na ni zároveň odpovídati.

»Ačkoli naši první rodiče byli stvořeni nevinní a svatí, nebyla u nich vyloučena možnost konání zla. Bůh je učinil bytostmi se svobodnou vůlí, jež byly schopny oceniti moudrost a blahovůli jeho povahy a oprávněnost jeho požadavků a svobodně mohly poslušnost buďto dokázati nebo odepřítí. Měli se těšiti z obecenství s Bohem a svatými anděly.« — Patr. u. Pr., 37.

2. V čem se projeví spojení vykoupených s Bohem, až bude opět obnoven původní rajský stav? Zjev. 21, 3; Izai. 66, 23.

»Až se člověk znovu dostane do přítomnosti Boží, bude jej opět poučovati Bůh, jak tomu bylo na počátku. „Protož poznáť lid můj jméno mé, protože poznáť, pravím, v ten den, že já tentýž, kterýž mluvím, aj, přítomen budu.“ — Erz., 310.

3. Za jakým účelem žil a zemřel Ježíš na naší zemi? Luk. 19, 10.

4. Jakými slovy projevil Ježíš přání, aby mohl zůstatí ve spojení s těmi, jež vykoupil? Jan 14, 3; 17, 24.

»Ježíšův odchod nebyl . . . úplným odloučením, jak se ucedníci obávali; On jenom odešel připraviti místa, aby opět přišel a pobral je k Sobě.« — Leben Jesu, 380.

Postavení člověka k Bohu po hříchu. II.

5. Jak se projevíly následky hříchu ve styku člověka s Bohem? 1. Mojž. 3, 23, 24; Izai. 59, 2.

»Adam se mohl ve své nevinnosti volně scházeti se svým Stvořitelem; ale hřích způsobil odloučení člověka od Boha, a jedině smíření Kristovo může tuto propast překlenouti a umožniti, aby se zemi dostalo nebeského požehnání a spasení. Člověk se již nemohl přímo stýkati se svým Stvořitelem, ale Bůh mohl tak činiti prostřednictvím Krista a andělů.« — Patr. u. Pr., 58.

6. Jak popisuje Pavel protiklad mezi naším nynějším poměrem k Bohu a poměrem, který má jednou nastati? 1. Kor. 13, 12.

Nebeská rada usnesla se na plánu vykoupení. Propast, vzniklá mezi nebem a zemí, měla býti překlenuta Kristovým ztělesněním, smrtí a prostřednictvím. Avšak svět byl v ruce satana, který v lidech zničil víru v Boha a jeho lásku; byl rozhodnut, držeti lidstvo v nevědomosti ohledně cesty života. Názory Boží musily tudíž býti člověku nějakým způsobem oznámeny. Dokud o tom nevěděl, nemohl využití podávaných mu výhod. A moudrost Boží nalezla přece cestu, aby člověku zjevila Boží vůli, ukázala mu nebezpečí a dala mu nádherná zaslíbení, aby našel cestu k smíření se svým Stvořitelem.

Prostředky a cesty Božího zjevení po pádu člověka.

7. Jakým způsobem posílal Bůh jednotlivcům své poselství? 1. Mojž. 19, 1. 12. 13; 4. Mojž. 22, 31; Soudců 6, 11. 12. 22.

»Hledíme-li na Boží prozřetelnost ve světle věčnosti, pak teprve poznáme, jak vděčíme jeho andělům za jejich péči a prostřednictví. Nebeské bytosti měly živou účast na záležitostech lidí. Objevovaly se v rouchu, zářícím jako blesk; přišly jako lidé, oblečení za cestující... Mařily záměry zhoubce a odvracely údery bořitele.« — Erz., 312.

8. Podle čeho mohli ve svatyni poznati vůli Boží? 2. Mojž. 28, 30; 4. Mojž. 27, 21.

»Po pravé a levé straně náprsníku byly dva velké, lesklé kameny: urim a thumim. Tyto zjevovaly nejvyššímu knězi

vůli Boží. Žádali-li od Pána rozhodnutí v různých otázkách, byla světelná záře kol drahokamu na pravé straně znamením Božího souhlasu anebo přijetí, kdežto oblak, zahalující kámen po levici, byl důkazem zamítnutí nebo nelibosti.« — Patr. u. Pr., 350.

**9. Uveď příklad takového dotazování z 1. Sami.
23, 6. 9—12!**

V chrámě, který Židé znovu vystavěli po babylonském zajetí, nezjevovala se již sláva Páně nad slitovnicí. Ani v urim a thumim neprojevovala se již více přítomnost Boží. Z Ezdráše 2, 63. lze vystihnouti, že chybili a že snad měli naději, že toto vše se opět vrátí.

**10. Jak dodal Bůh Jakobovi důvěru a útěchu,
když utíkal z domova? 1. Mojž. 28, 10—16.**

**11. Jaký další příklad máme, že Bůh mluvil
s lidmi skrze sny? 1. Mojž. 41, 1—7.**

**12. S kým mluvil Pán přímo? 1. Mojž. 18, 1. 2.
22—33; 2. Mojž. 33, 9—11; 5. Mojž. 34, 10.**

Jako pastýř ovec naučil se Mojžíš utlačovaným pomáhati, nemocné ošetřovati, zbloudilé trpělivě hledati, vzpurným promíjeti, pečlivě bráti ohled na potřeby mladých beránků, jakož i starých a slabých. Tak se přiblížil k tomu velkému Pastýři. Spojil se s Bohem a splynul s Ním. Věřil velkému Otci v nebesích a měl s Ním obecenství na modlitbě. Jím se nechal poučovati o duchovních věcech a o povinnostech věrného pastýře. — C., 407, 408.

**13. Jak dal Bůh poznati, že způsob jeho obeování
s Mojžíšem byl výjimkou? Jak to činil jindy?
4. Mojž. 12, 1—8.**

Marie a Aron se domnívali, že by jejich mladší bratr neměl míti větší hodnost než oni, kteří přece také byli účastní Božích zjevení. Bůh k nim promluvil z oblakového sloupu u dveří stánku, pokáral jejich závist a potvrdil, že si Mojžíše pro jeho věrnost zvláštním způsobem váží.

»Jejich nárok na dar prorocký nebyl vyvrácen; Bůh k nim mohl mluvit u vidění a ve snách. Ale Mojžíš, o němž Pán sám pravil: „Kterýž ve všem domě mém věrný jest“, mohl se s Bohem stýkati důvěrně. S ním mluvil Pán ústy k ústům. „Pročez jste se tedy neostýchali mluvit proti služebníku mému Mojžíšovi?“ — Patr. u. Pr., 386.

Jak se Bůh zjevoval před potopou.

Původní zjevení po pádu člověka.

1. Jakými slovy byl našim prvním rodičům hněd po hříchu naznačen plán vykoupení? 1. Mojž. 3, 15.

»Naši první rodiče věnovali sluch hlasu svědce a dostali se tak do moci satanovy. Ale člověk přece nebyl cele vydán následkům zla, které si sám vyvolil; dostal zaslíbení o Vykupiteli... Ještě dříve než jim Bůh řekl, že se musí navrátit k starostem, potu a prachu, uslyšeli slova, jež v nich musila vzbuditi naději. Ač ztratili vše tím, že povolili satanu — skrze Krista mohli opět všechno získati.« — T., IX, 283.

2. Na koho přešlo ono prvotní zjevení?

»Syn Boží dal našim prvním rodičům zaslíbení o vykoupení. On to byl, který se zjevoval patriarchům. Adam, Noe, Abraham, Izák, Jákob a Mojžíš chápali evangelium. Hleděli vstříc vykoupení skrze Zástupce a Ručitele lidstva. Tito svatí mužové starověku stýkali se se Spasitelem, který měl přijíti na svět v lidském těle.« — Patr. u. Pr., 366.

»Kristův hlas mluví ústy patriarchů a proroků od Adama až po dnešní dobu.« — Leben Jesu, 490.

3. Jaký důkaz máme, že již za času Kaina a Abela věděli o tom, že Kristus zemře za lidstvo? 1. Mojž. 4, 3. 4.

»Abel pochopil vznešené zásady vykoupení. Poznal, že je hříšník, a že hřích a jeho odplata — smrt, stojí mezi jeho duší a obecnstvím s Bohem. Obětoval své zvíře a uznal tak nároky přestoupeného zákona. Skrze prolitou krev hleděl na budoucí oběť, na Krista, umírajícího na kříži na Golgatě, a věře ve smíření, jež se tam mělo státi, dosáhl svědectví, že je spravedlivý a že jeho oběť byla přijata.« — Patr. u. Pr., 63.

4. O jaké nastávající události prorokoval Enoch? Juda 14. 15.

»Enoch byl muž s velmi vyspělým rozumem a rozšířenými vědomostmi; Bůh ho poctil zvláštními svými zjeveními; ačkoli byl v neustálém spojení s nebem a ustavičně cítil Boží velikost a dokonalost, byl jedním z nejpokornějších lidí... Skrze svaté anděly zjevil Bůh Enochovi svůj

úmysl o zničení světa potopou, a ukázal mu též úplněji plán vykoupení. V duchu proroctví vedl jej příštími pokoleními, jež měly žít po potopě, a ukázal mu velké události, spojené s příchodem Kristovým a koncem světa... Ony předivné věci, jež u vidění viděl, oznamoval pak prorok v zemi, kam chtěl před obličejem Božím utéci Kain.« — Patr. u. Pr., 76, 77.

Noe, prorok Boží.

5. Jaké poselství měl hlásati Noe světu, který nečinil pokání? 1. Mojž. 6, 13.

»Stodvacet let před potopou oznámil Pán Noe svůj úmysl skrze anděla a přikázal mu, aby stavěl koráb; přitom měl světu zvěstovati, že Bůh pošle na zem potopu ke zničení bezbožných... Enoch opakoval svým dětem to, co mu Bůh zjevil o potopě, a Matuzalém a jeho synové ještě slyšeli kázání Noe, a pomáhali mu při stavbě korábu.« — Patr. u. Pr., 85.

6. Jak se zachovalo lidstvo k učení Noe, že přijde potopa? 1. Petr. 3, 20.

»Předpotopní svět se domníval, že přírodní zákony se po staletí nezmění. Roční období střídala se pravidelně za sebou. Dosud ještě nikdy nepršelo; země byla zvlažována mlhou nebo rosou. Řeky nikdy neopustily svá řečiště, nýbrž odváděly vody do moře. Ale tito myslitelé nedbali na ruku Toho, který udržuje vody a který pravil: „Až sem smíš přijít, dál nikoli.“« — Patr. u. Pr., 88.

7. Jakým opatřením bylo pamatováno na ty, kteří kajícně výzvy uposlechli? 1. Mojž. 6, 14—16.

V roce 1609 vystavěl Petr Jansen v Holandsku loď podle údajů Noe, ovšem menší. Po spuštění korábu bylo zjištěno, že tento unesl o třetinu větší náklad než jiné lodi stejně dlouhé, jinak však stavěné; rovněž rychleji plul. Holanďané vystavěli podle něho více lodí a nazvali je »archy Noe«. Ježto však nemohly býti opatřeny děly proti námořním pirátům, byla jejich stavba po vypuknutí války r. 1621 zastavena. Koráb byl přibližně 200 m dlouhý a vážil as 30.000 tun. Teprve v novější době naučili jsme se stavěti tak veliké lodi. Jak se měla Noe podařiti taková stavba bez Božího návodu, všestranně správně co se týče pevnosti, únosnosti a pohyblivosti? Je-li to však bajka, jak tvrdí dnešní vědători, jak mohl její původce přijíti z vlastního rozumu na takový stavební plán?

**8. Kde nalézáme první proročké udání času?
1. Mojž. 6, 3.**

»Noe kázal svým současníkům, že Bůh jim ještě dá 120 let času, aby litovali svých hříchů a hledali útočiště v korábu; ale oni zavrhlí jeho milostivé pozvání.« — T., IV, 308.

9. Jaký slibný výhled poskytl Bůh po potopě Noe a jeho rodině? Jaké znamení to potvrzovalo? 1. Mojž. 9, 8—17.

»Božím úmyslem bylo, aby, když děti pozdějších pokolení by se tázaly na význam nádherné duhy na nebi, jejich rodiče jim opakovali děj potopy a řekli, že Nejvyšší dal duhu na oblaka jakožto zaslíbení, že země již nikdy více nebude zničena potopou. Tak měla duha z pokolení na pokolení svědčiti lidem o lásce Boží a síliti důvěru v Boha.« — Patr. u. Pr., 98, 99.

Zaslíbení církvi ostatků.

10. V kterém proročkém slově je smlouva s Noe uvedena jako záruka daného zaslíbení? Izai. 54, 7—10.

»V souvislosti se zaslíbením, daným Noe ohledně potopy, dal nám Bůh jedno z nejcennějších zaslíbení jeho milostí.« — Patr. u. Pr., 99.

11. Kterou událostí, ležící v budoucnosti, zaměstnávala se mysl všech proroků? Skt. 3, 21.

»Ač se bezbožnost nevýslovně šířila, byla celá řada svatých mužů, kteří obcováním s Bohem žili vznešeněji a ušlechtleji, jako by se stýkali s nebesy. Byli to mužové mocného rozumu a předivných znalostí. Měli velký, svatý úkol — dosáhnouti dokonalosti povahy a býti vzorem svatosti netoliko mužům jejich dnů, nýbrž i příštím pokolením. V Písmě svatém je jich uvedeno pouze několik z nejpřednějších; ale v každém věku měl Bůh věrné svědky, upřímné ctitele.« — Patr. u. Pr.; 75.

Abraham a spravedlnost z víry.

Povolán z pohanství.

1. V jakém prostředí žil Abraham, když se mu Bůh po prvé zjevil? Jozue 24, 2.
2. Kterých tří věcí měl se Abraham zřeknouti? Jaké zaslíbení poslušnosti však obdržel?
1. Mojž. 12, 1—3.

»Dříve než jej Bůh může potřebovati, musí býti Abraham zproštěn všech dřívějších závazků, aby na něho nemohl působiti lidský vliv a aby nemohl spoléhati na vlastní pomoc. Bůh ho spojil se Sebou, musí však bydliti mezi cizinci... Takovou víru a naději, jako měl Abraham, potřebují poslové Boží dnes. Ale mnozí, které by Pán mohl potřebovati, nejdou kupředu; neposlouchají ten jeden hlas nade vše. Příbuzenské a přátelské vztahy, dřívější zvyky a spolky, mají na služebníky Boží často takový vliv, že jim Bůh může dáti jenom málo poučení a poznání ze svého plánu; a po určitém čase musí je postaviti stranou a zavolati na jejich místo jiné, které zkouší stejným způsobem.« — T., IV, 523. 524

3. Čím dokázal Abraham, že věří Božím zaslíbením? Žid. 11, 8.
4. Kde se zdržoval nějaký čas? 1. Mojž. 11, 31. 32.

»Až sem doprovázela ho rodina jeho otce; neb se svým modlářstvím spojili uctívání pravého Boha. Zde zůstal Abraham až do smrti Táre. Ale hlas Boží mu přikázal, aby opustil hrob svého otce a šel dále. Jeho bratr Náchor s rodinou lpěl na své otcině a na svých bozích. Kromě Sáry, manželky Abrahamovy, rozhodl se jedině Lot, syn dávno zemřelého Hárana, žíti též poutnickým životem patriarchy.« — Patr. u. Pr., 119.

Zkouška víry a poslušnosti.

5. Kam je nyní Bůh zavedl? Kterými slovy dal Bůh Abrahamovi poznati, že došli na místo určení? 1. Mojž. 12, 5—8.

»Patriarcha vstoupil do krásné a úrodné země... Ale ctitelům Boha hrozil na lesnatých pahorcích a úrodné rovině temný mrak. „Tehdáž Kananejští byli v zemi.“ Abraham byl u konce se svými nadějemi, když našel zem, obydlanou ci-

zím národem a plnou modlářství. V hájích byly oltáře falešných bohů, a na sousedních výšinách přinášely se lidské oběti. Ač se držel Božího zaslíbení, nepostavil přece svůj stan bez neblahých tušení.« — Patr. u. Pr., 120.

6. Jaké poměry způsobily, že Abraham odešel do Egypta? V čem projevil tam nedostatek víry? V. 10—13.

Obnovené zaslíbení.

7. Kdy obnovil Bůh Abrahamovi zaslíbení, že jeho potomstvo bude nesčetné a že bude vlastnit tuto zem? 1. Mojž. 13, 14—18.

Když tak stáli na pahorku, přenechal Abraham Lotovi, aby si vybral nejlepší část země. Lot rozhodl se pro krajinu sodomskou, a Abrahamovi přikázal Bůh, aby se rozhlédl na všechny strany: Všechno, co viděl, mělo být jeho podílem.

8. Jaká potěšující slova pronesl Bůh k Abrahamovi? 1. Mojž. 15, 1.

Abraham se svými 300 muži odjel mocnému králi Amrafelovi a jeho třem spojencům zajatě i kořist ze Sodomy. Byl by se mohl obávat odplaty. Též nepřijal bohatství, jež mu nabízel vděčný král sodomský. Jak dobře hodila se zde slova: 'Neboj se, Abraham! Já budu pává za tvá, a odplata tvá velmi veliká.'

Služebníkovu Božímu dostává se mocných důkazů.

9. Jak ujistil Pán opět proroka, že jeho zaslíbení jsou nezměnitelná? Jak se k tomu Abraham zachoval? 1. Mojž. 15, 2—7.
10. Co učinil Bůh, aby upevnil Abrahamovu víru? V. 18.
11. Na koho se měla tato smlouva vztahovati mimo Abrahama? Řím. 4, 23—25.
12. Jak stár byl Abraham, když mu bylo znovu potvrzeno zaslíbení syna? Jakým způsobem se Bůh uvádí a k čemu vyzývá Abrahama? 1. Mojž. 17, 1. 2.

»El schaddaj znamená mocný nebo všemocný nebo všemohoucí Bůh. V tomto jménu je zahrnuto celé Boží zjevení se Abrahamovi, a dokazuje, že tento Bůh předčí v síle všechny bohy... Praví o Sobě, že je všemohoucí Bůh, který může

Handwritten signature: Fiskens, Am. 1-11, 1-11, 1-11

splniti zaslíbení i tehdy, i když se podle okolností zdá, že je to nemožné.« — Gottesnamen, 8.

Poslední zkouška víry.

13. Jaké těžké zkoušce byla podrobena Abrahama víra, když měl Izák asi 20 let? 1. Mojž. 22, 1. 2.
14. Jaké výše dosáhla Abrahamova víra, když se chystal poslechnouti? Žid. 11, 17—19.
15. Která stránka pravdy evangelia je znázorněna na životě Abrahama a daných mu zjevení? Řím. 4, 1—4. 20—22.

4. úkol — 21.—27. července

Mojžíš.

Povolání Mojžíše.

1. V jaké vlastnosti zjevil se Bůh Mojžíšovi, když ho povolal za proroka? 2. Mojž. 3, 13—15.

»Ve druhém velkém zjevení (2. Mojž. 3, 14) udává Bůh obsah tohoto tajemného jména... Vodítkem mají býti následující výrazy: jsoucí, zůstávající, trvající, věčný; na poli duchovním: stálý, věrný. Jisté je, že Bůh tímto jménem nechce říci pouze, že je nebo že bude, že je zde, anebo že je věčný, nýbrž vyjadřuje v tomto jménu celý svůj vztah k lidem. Překlad jména Jehova výrazem »věrný na věky« je zde přesnější než obejití slovem Pán.« — Gottesnamen, 10. 11.

2. Nač pamatoval Bůh? K jakému dílu povolal Mojžíše? V. 7—10.

3. Jak se Mojžíš vylouval? Jak ho však Bůh odzbrojil? 2. Mojž. 3, 11. 12; 4, 1—12.

»Jsa těžkopádný v řeči a nesmělý, nedůvěřoval Mojžíš ani sám sobě, když mu Bůh dal tento rozkaz. Byl přemožen pocitem, že je neschopen mluvit k Izraeli za Boha. Když už však jednou přijal svoji úlohu, chopil se jí celým srdcem a všecko své doufání uvrhl na Pána. Velikost jeho poslání uvedla v činnost nejlepší síly jeho ducha. Bůh požehnal jeho ochotnou poslušnost a on se stal výmluvný, plný naděje, sebevědomý a dobře schopen největšího díla, jaké kdy bylo

člověku svěřeno... Kdyby se Mojžíš byl spoléhal na vlastní sílu a moudrost a žádostivě přijal tu velkou úlohu, byla by se projevila jeho úplná neschopnost pro takové dílo. Skutečnost, že muž cítí svou slabost, je alespoň důkazem, že poznává velikost určeného mu díla, a že chce mítí Boha svým rádcem a silou.« — Patr. u. Pr., 251.

4. Jak se zrcadlí poměr Boha k proroku v postavení Mojžíše vůči Aronovi? 2. Mojž. 7, 1. 2.

»Prorok je člověk, který má rozhled jako nikdo jiný, poněvadž se mu dostává vysvětlení přímo od Boha. Úkolem proroka není snad jen předpovídání budoucnosti: musí objasňovati celé dějiny, minulost, přítomnost i budoucnost. Boží výklad minulosti je teprve podkladem správného ocenění přítomnosti a budoucnosti. To, co praví proroci, je určeno především vždy pro přítomnost; má to zpytovatí svědomí jejich současníků a ukázati jim cestu... Proroky nemá však jen Starý zákon. Nepostrádáme jich ani v novozákonní církvi. V epištole k Efezským praví Pavel (2, 20): „vzdělaní na základ apoštolský a prorocký“, t. j. církve je odůvodněna zvěstováním apoštolů a tehdejších proroků... Služba proroků v novozákonní době je neodstranitelný kus sborového života.« — Neutestamentl. Wörterbuch, Ralf Luter, 142. 143.

Předpověď se naplňuje.

5. Jaký cíl sledoval Bůh svými poselstvími faraonovi a svým postupem s Egyptskými? 2. Mojž. 6, 7; 7, 5. 17.

»Totof jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.« Jan 17, 3. Častěji je jako účel Božích zjevení skrze jeho posly uvedeno to, aby jej lidé poznali. Podle možností snaží se Bůh dosáhnouti svého cíle projevy své dobroty a přívětivosti. Je-li to však marné, promluví též mocné slovo svými soudy, jak tomu bylo u Egyptských, kteří opovrhli jeho výzvami.

6. Jak se naplnilo proroctví, dané Abrahamovi? 2. Mojž. 12, 40. 41.

»Tak jako hvězdy nezbloudí na své věčné dráze, tak se naplňují též Boží plány. — Jednou znázornil Pán Abrahamovi velkou temnotou a kouřící pecí otroctví Izraele v Egyptě. Vysvětlil při tom svému služebníku, že Izrael musí sloužiti Egyptským 400 let; potom však měli vyjítí s velkým bohatstvím. Pyšná říše faraonova bojovala vsí silou proti tomuto Božímú zaslíbení, ale marně!« — Leben Jesu, 13.

Prorok musí věřit vlastnímu poselství.

7. V jakém položení osvědčil Mojžíš víru, kterou měl mít pravý prorok k Božím poselstvím? 2. Mojž. 14, 13. 14. 21. 22.

»Nebyl-li by je vysvobodil Bůh, neměli možnosti útěku, jelikož se však do tohoto položení dostali tím, že byli poslušni Božích příkazů, neobával se Mojžíš následků.« — Patr. u. Pr., 281.

8. Která příležitost, kdy se Bůh zjevil Izraeli, byla později při přehledu jeho dějin uznána za nejdůležitější? 5. Mojž. 4, 9—13. 32. 33.

»Za poroby v Egyptě ztratila velká část Izraelitů mnohé znalosti zákona Božího a jeho předpisy slučovali s pohan-skými zvyky a tradicemi. Bůh je přivedl k Sinai, a tam jim osobně oznámil svůj zákon.« — Patr. u. Pr., 333.

Poučení o sobotě a o zákoně.

9. Jak poučil Mojžíš lid obzvláště o ostříhání čtvrtého přikázání? 2. Mojž. 31, 12—17.

»Těm, kteří si váží jeho svatého dne, je den sobotní znamením, že Bůh je uznal jako svůj vyvolený lid. Je ručením, že Bůh splní svoji smlouvu s nimi. Každá duše, která přijme znamení Božího panování, vstupuje do Boží, věčné smlouvy; váže se zlatým řetězem poslušnosti, jehož každý článek je jedno zaslíbení.« — Zeugn., I, 193.

10. Co slíbil lid izraelský? Jak smýšlel Bůh o jejich schopnosti dodržení slibu? 2. Mojž. 19, 8; 24, 7; 5. Mojž. 5, 28. 29.

Dítky izraelské ve své sebedůvěře ochotně slíbily, že budou zákon Boží dokonale plnit, aby tak byly hodny svazku s Bohem. Těm, kteří vidí svou vlastní nedostatečnost, je dáno zaslíbení o nové smlouvě, a s ní i nové srdce, do něhož chtěl Bůh zapsati svůj zákon. Že skutečně bylo jejich srdce velmi tělesné, viděl Mojžíš, když byl s Pánem sám na hoře.

11. Čím bylo možno dosáhnouti odpuštění a zachránění z hříchu, jak to bylo řečeno Mojžíšovi? 2. Mojž. 25, 8—9; 3. Mojž. 17, 11.

Odpověď: Svatyní a obětnou službou (oběťmi).

»Bůh ukázal Mojžíši na hoře netoliko desky zákona, nýbrž i plán vykoupení, takže viděl, že veškerá služba

v chrámě znázorňovala oběť Kristovu. A obličej Mojžíšův zářil nebeským světlem, prýsticím s Golgaty, jež není menší než sláva zákona Božího. Mojžíš viděl znázorněnu slávu smlouvy s Bohem, jejímž viditelným prostředníkem byl, jakožto zástupce pravého Prostředníka.« — Patr. u. Pr., 328.

12. Jaké další zákony dal Mojžíš lidu mimo deset přikázání a službu ve svatyni? 5. Mojž. 4, 13, 14.

Zákony, které dal Bůh skrze Mojžíše, obsahují též občanské zákony: poučení pro soudní síně, zdravotní zásady s předpisy o pokrmách a o čistotě, výstrahy před opojnými nápoji, o soužití chudých a bohatých, pravidla pro válku, pro pány a služebníky, jakož i ustanovení o desátku pro vydržování Levitů.

Prorocství o Vykupiteli — poslední napomenutí.

13. Jakou předpověď dal Bůh Mojžíši? 5. Mojž. 18, 15, 18; Jan 5, 45—47.

14. Jakým napomenutím rozloučil se Mojžíš se svým lidem? 5. Mojž. 30, 15, 16.

5. úkol — 28. července—3. srpna.

Eliáš bojuje za pravého Boha proti Bálovi.

Eliáš, prorok Boží.

1. V jakém politováníhodném duchovním stavu byl Izrael, když vystoupil Eliáš? 1. Král. 16, 30—33.

»Bůh vždy znovu skrze své věrné posly varoval bezbožného krále i lid, ale jeho kárání bylo marné. Marně zdůrazňovali duchaplní služebníci Boží nárok na to, aby byl On jediný v Izraeli uctíván, marně poukazovali na daný jim zákon... Kromě Božího zázraku nemohlo již nic zachrániti lid před konečným úpadkem. Izrael odloučil se vědomě a dobrovolně od Pána; ale Bůh ve svém milosrdenství měl trpělivost se zbloudilým lidem a chtěl mu proto poslati mocného proroka, aby přivedl mnohé zpět k Bohu jejich otců.« — P., 116.

2. Oč se modlil Eliáš? Jakou předivnou víru dokázal? Jak. 5, 17; 1. Král. 17, 1.

»Ze svého bydliště v horách mohl Eliáš pozorovati odpadnutí, a byl naplněn starostí. V duševní úzkosti prosil Boha, aby tento, kdysi tak požehnaný lid, zadržel na cestě zahynutí, seslal na ně podle potřeby své soudy, aby viděli ve správném světle své oddálení od Boha. Toužil po tom, aby se obrátili dříve, než by ve svých zlých činech dospěli tak daleko, že by je byl Bůh musil vyhladiti. Eliášova modlitba byla vyslyšena.« — P., 120.

3. Jaké pokyny prorok obdržel? 1. Král. 17, 2—4. 8. 9; 18, 1.

Jak předivný stupeň trpělivosti a víry musel míti Eliáš, když byl ukrytý u potoka Karit, dokud tento nevyschl. Pokrm byl mu přinášen, ale v žízni byl odkázán na vodu potoka. Slovo Páně k němu nepromluvílo, dokud nebyl v největší tísní, a jak se musil zděsiti, když dostal pokyn, aby šel daleko odtud k jedné vdově, která by ho zaopatřovala!

Zkouška prorokovy víry.

4. Jakou žádost musil prorok vdově ze Sarepty přednésti? Jaké Boží poselství jí oznámil, ovšem pod podmínkou poslušnosti? 1. Král. 17, 10—14.

»V tomto chudém domku zuřil hlad; poslední zbytky zásob už docházely. Příchodem Eliášovým v den, kdy se tato vdova domnívala, že se bude musit vzdát boje o život, byla její víra v živého Boha zkoušena na nejvyšší míru. Větší zkoušku víry nebylo si lze ani představití... Až doposud pohostila vdova přívětivě a ochotně všechny cizince. Nyní, když její pohostinství bylo podrobena největší zkoušce, nedbala utrpení, jež tím mohla způsobiti svému dítěti a sobě, a učinila podle slov Eliášových.« — P., 130, 131.

5. Který případ dokazuje ještě zřetelněji, že Eliáš byl velkým mužem víry a modlitby? Co se domnívala vdova o Eliáši? V. 17—24.

Nechceme přehlédnouti slova obžaloby, jež na jedné straně řekla ve svém zármutku žena, ani na druhé straně ticho prorokovu. Učinil to, co Mojžíš, když ho obžalovali ti, kterým věrně sloužil: utekl se na modlitbě k Bohu a Jemu poručil nespravedlnost.

Nejvyšší bod zkoušky.

6. Jak dlouho musil Eliáš čekat, než jej Bůh znovu vyzval, aby pro Něho na veřejnosti svědčil? Jak. 5, 17 b; 1. Král. 18, 1.

»V době tohoto dlouhého sucha a hladu modlil se Eliáš, aby se srdce Izraele odvrátilo od modloslužby a navrátilo se k Bohu. Ruka Boží těžce doléhala na zkoušenou zemi, a prorok trpělivě čekal. Když se na všech stranách množila znamení bídy a nedostatku, sežírала starost jeho srdce, a přál si mítí plnou moc, aby lid přivedl k rychlému obrácení. Avšak Bůh prováděl svůj úmysl, a prorokovi nezbývalo nic jiného, než modliti se u víře nadále a vyčkatí hodinu rozhodnutí.« — P., 133.

7. Jaký čin dokazuje, že v těchto letech hladu král izraelský, místo aby činil pokání, zavrhl své srdce? 1. Král. 18, 4, 10—13.

»Veškeré důkazy Boží spravedlnosti a soudů nemohly Izraele pohnouti k obrácení... Nehledíc na své utrpení, lpěli na svém modlářství a v prorokovi viděli dokonce příčinu vši bídy. Kdyby jim byl Eliáš padl do rukou, byli by ho vydali Jezábel, aby se mu pomstila a zabila jej... Nespatřovali Boží ruku v soudech, pod nimiž pro své hříchy upěli, nýbrž připočítávali je Eliášovi.« — T., III, 276, 277.

8. Kterými neúčinnými slovy oznámil Eliáš Achabovi přičinu Božích soudů? V. 17. 18.

9. Které přání srdce vyjádřil Eliáš ve své modlitbě na hoře Karmel? Jak Bůh na ně odpověděl? V. 36—39.

Lidská slabost a Boží poselství.

10. Jaké poselství obdržel Eliáš, když utekl na poušť? 1. Král. 19, 13—17.

»Jenom na okamžik pustil se Mojžíš ruky Nekonečného, když po 40letém putování a nevěrou lidu byl znaven. Jižte na hranicích zaslíbené země učinil chybný krok. Tak to bylo i s Eliášem. Ten, který v letech hladu a žízně neustále důvěřoval Pánu, který stál neohroženě před Achabem a v onen den soudu na hoře Karmel jako jediný svědčil lidem o pravém Bohu, dopustil, aby ve slabé chvíli zvítězil strach smrti nad jeho vírou.« — P., 174.

11. Z kterých pozdějších výroků Achabových vysvítá, že se stále zdráhal slyšeti proroky Boží? 1. Král. 22, 5—8.
12. Jak naplnil se nad domem nekajícího krále osud, předpověděný prorokem Eliášem? 2. Král. 10, 10.
13. Jaký význam má život Eliášův pro poslední církev? Mal. 4, 5, 6.

»Zde popisuje prorok poslední dílo. Eliáš je předobrazem všech těch, kteří Pánu připravují cestu pro jeho příchod, jak to činil v duchu Eliášově Jan před Kristovým prvním příchodem. Musí býti hlášána reformace a veřejnost musí býti pohnuta.« — T., III, 62.

6. úkol — 4.—10. srpna.

Proroci v Izraeli za časů králů a před nimi.

Svatí mužové.

1. Proč bylo Slovo Boží za časů Samuele »vzácné«? 1. Sam. 3, 1.

»Vzácnost v duchovním smyslu má způsobiti, aby lidé poznali své odpadnutí a byli opět schopni přijímati nová zjevení. — Prorokování neznamená pouze zvěstovati budoucí věci, nýbrž oznamovati mocně vůli Boží.« Jubiläumsbibel, pozn. k 1. Sam. 3, 1.

2. Kteří proroci kromě těch, jejichž knihy známe z Bible, jsou zde ještě uvedeni? 2. Par. 9, 29; 12, 15; 29, 30.

Na přesné vedení dějinných knih a rodových záznamů byl kladen takový důraz, že je svěřili lidem, jako byl Iddo, který míval vidění. To může posílit naši důvěru ve spolehlivost biblické dějepřavy, přesnost, která je potvrzována svědectvými současné doby a novějšími vykopávkami. Je též pozoruhodné, že dva proroci jsou uvedeni jakožto sklada-
telé písní:

3. Jaké jiné označení měl někdy prorok za starých časů? 1. Sam. 9, 9.
4. Jakými slavnostními výrazy bylo prorokům přikázáno, aby věrně vyřídili své poselství? Jer. 26, 2; Ezech. 2, 5—7.

horu

5. Zavrhl-li lid slova prorokova, koho vlastně popíral? 1. Sam. 8, 7. *40. 1. Sam. 8, 7. ... pohrál, ale ...*

Zdroj prorocké plné moci.

6. Co bylo hnačí silou proroků při zvěstování jejich poselství? 2. Petr. 1, 21.
7. Jakou zkušenost učinil prorok, který nechtěl již více kázati, jsa unaven odporem a pronásledováním? Jer. 20, 9. *stěží zvěstovat, ale ...*

»Prorokova slova vzbuzovala u nejvyšších lidí hněv, místo co by je přivedla ku pokání a obrácení. Proto vzali Jeremiáši svobodu. Avšak zbitý prorok nepřestal ani ve vězení zvěstovati nebeská poselství. Pronásledování nemohlo jeho hlas umlčet.« — P., 432.

8. Který předpoklad musel býti splněn u toho, kdo se chtěl něco od proroka dovědět? 1. Sam. 9, 18—20; 15, 16; 28, 6.

»Pán ještě nikdy neodmítnul duši, jež přišla k Němu v upřímnosti a v pokoře. Proč odvrátil se od Saula, a neodpověděl mu? — Zavrhl radu proroka Samuela; vypověděl Davida, vyvoleného Božího; pobil kněze Boží. Mohl očekávati, že mu Bůh odpoví, když strhl všechny mosty, pojící jej s nebesy?« — Patr. u. Pr., 686.

9. Jak odpovídal Bůh, přišli-li k prorokům nečistí lidé se svými přáními? Ezech. 14, 1—4.
10. Který případ dokazuje, jak Bůh ochránil své proroky, aby nebyli oklamáni lstí? 1. Král. 14, 1—6. *at byl slepý, jako ...*
11. Jak vyvrátil Bůh slova jednoho proroka, když tento z vlastního popudu souhlasil s věcí, zdánlivě dobrou? 2. Sam. 7, 1—5; 1. Par. 22, 7. 8.

Skutečnost, že Nátan svolil k záměru svého krále, k záměru, pocházejícímu z upřímné lásky k Bohu a sloužícímu jedině Boží chvále, nemá snížit naši důvěru v prorocká slova. Naopak: To, že jeho nedokonalá rada byla tak rychle opravena a ochota, s jakou Nátan vyřídil Boží vzkaz, má ji ještě zvýšiti.

Poměr proroků k vládcům.

12. Jaký úkol byl často prorokům svěřen, co se týče vůdců lidu? 2. Sam. 24, 11—14. *3. Sam. 10, 1-13*

Ačkoli Izrael tím, že si přál mít krále, vlastně zavrhl Boží původní plán, snažil se Bůh všemožně, aby byl uznán pravou hlavou státu. Prorok Samuel snažil se Saula vésti podle jeho cest, avšak bezvýsledně. Gad byl vidoucím Davida, a mnohá jiná jména objevují se v řadě mužů, které Bůh poslal s poselstvími ke králům, ať již s radou, káráním anebo výstrahou před hrozícím soudem, nenásledovalo-li obrácení.

13. Jaký pozoruhodný příklad nepříjemného proročského poselství známe? Jakou dobrou zvěst směl prorok přinést, když jeho kárající kázání mělo úspěch? 2. Sam. 12, 1—7. 13.

14. Jak odměnil Bůh krále, který se řídil podle slov proroka? 2. Par. 26, 5. *Gladiolus, který byl poslán prorokem Bůhovi*

7. úkol — 11. — 17. srpna.

Proročká poselství pozdější doby.

Proroci jako rádcové za války.

1. Jak pomáhal Elizeus izraelskému králi ve válce se Syrií? Jak si tu věc představoval syrský král? Jak tomu bylo ve skutečnosti? 2. Král. 6, 8—12.
2. Nakolik byla účinná rada proroka Elizea o pochování sporu? V. 21—23.
3. Jak doznal Jozafat svou bezmocnost, když nepřátelská vojska vtrhla do říše judské? Skrze koho poslal mu Bůh posilující poselství? 2. Par. 20, 12—15.
4. Jaké směrnice dal prorok pro vedení bitvy? V. 16. 17.
5. Jakou moudrou radu dal Jozafat lidu, když šli proti nepříteli? V. 20.
6. Jak bylo odměněno toto věrné chování? V. 21—24. *Král a jeho vojsko*

7. Jakou radu dal Bůh skrze proroka Elizea v boji proti Moábským? Jakému omylu padli Moábsťi v obět? 2. Král. 3, 16. 20—24.

8. Jakou nadějí a povzbuzující poselství dodal prorok Izaiáš bojácnému králi judskému? Izai. 7, 1—7. *Božího poselství králi*

»Nevšímaje si tohoto poselství zůstal král Achas nevěřící. Bylo mu milejší spoléhati na lidskou pomoc. Oloupil chrám a jeho palác o všechny poklady a poslal je Tiglatfalazarovi s naléhavou prosbou o pomoc. Toto byl jen jeden z mnoha případů, kdy bylo pohrdnuto prorockým poselstvím, a všechny vedly posléze do zajetí. Spojení se zemskými mocnostmi nejen že odlučovalo od Boha, nýbrž jim též bralo jeho ochranu, která je tak často vytrhla z rukou nepřátel.

Hlasy pozvání a výstrahy.

9. Jakou výzvu učinil prorok Izaiáš k lidu Božímu? Jak jim znázornil rozdíl mezi poslušností a neposlušností? Izai. 1, 16—20.

»Ve své neskonalé lásce k bloudícím a pro ty, kteří Mu byli věrní, měl Bůh každého času trpělivost se zpurnými a snažil se je odvésti s jejich zlých cest. Skrze své posly učil Bůh přestupníky cestám spravedlnosti, dával jim pokyn za pokynem, radu za radou... Tak tomu bylo za panování Achase. Bloudící Izrael dostával pozvání za pozváním, aby se vrátil do společenství s Bohem. Proroci přívětivě lidu domlouvali; když stáli před zástupy a vyzývali je vážně ku pokání a k reformaci, přinášela jejich slova ovoce v oslavování Boha.« — P., 324, 325.

10. Jaké chyby dopustil se Ezechiáš, když Pán vyslyšel jeho modlitbu a uzdravil ho? Co mu prorok předpověděl? Izai. 39, 1—8.

»Kdyby Ezechiáš byl využil příležitost, a svědčil o moci, dobrotě a milosrdenství Božím, byla by zpráva poslu pronikla jako světelný paprsek pohanskou temnotou! Avšak on vyvýšil sebe mnohem více než Pána zástupů... Jak strašné byly následky! Izaiášovi bylo zjeveno, že poslové budou babylonskému králi vyprávěti o bohatstvích Ezechiášových a že tento se svou radou usnese, že se obohatí poklady Jeruzaléma. Ezechiáš se těžce prohřešil, proto spočíval hněv Boží na něm a na Judsku i na Jeruzalému.« — P., 346.

11. Jaký trest hrozil lidu, pakliže by se nepokořil? Jer. 13, 15—17.

12. Jak mohly býti hrozící soudy ještě odvráceny? Jer. 18, 6—8.

13. Jak se zachoval lid k nabídce? V. 18.

»Spisy proroků tehdejší doby obsahují početná poselství s přívětivými prosbami, nabídkami odpuštění a milosrdenství, pakliže by se obrátili, ale též mnohé vyhrůžky o soudech. V našem úkole můžeme jich uvést pouze několik. Jako před dávnem svěhlavý lid, tak dnes nekajícný svět hledí vstříc dni soudu. Právě tak můžeme my očekávat, že Duch Boží i dnes pošle podobné výstrahy a výzvy. A učinil to.«

»Kdysi mluvil Bůh k lidem ústy proroků a apoštolů. Dnes mluví k nim skrze svědectví svého Ducha. Nikdy nevyučil Bůh vážněji svůj lid, jaká je jeho vůle a kterou cestou mají jíti, jako právě je dnes.« — Zeugn., I, 16.

8. úkol — 18. — 24. srpna.

Nádherná poselství v době vyhnanství.

Lid zavrhuje proroky.

1. Co bylo vlastně pravou příčinou zajetí lidu izraelského? Neh. 9, 26. 29. 30. 33. 34.

Všimni si výrazu »svědectví«, který je zde použit pro Boží slova proti Izraeli, »jimiž se jim osvědčoval« skrze Ducha svého v prorocích. Rozkazy v těchto svědectvích nejsou méně závazné než zákon Boží. (2. Král. 17, 13.) Výrazy »příkázání a svědectví«, »ustanovení« a »svědectví« anebo »zákon a svědectví« (Neh. 9, 34; Jer. 44, 23; Izai. 8, 20) znamenají tolik jako »zákon a proroci«, jež záleží na obou velkých příkázáních lásky k Bohu a k bližnímu. (Mat. 22, 37—40.)

2. Jakým způsobem měl Izaiáš zaznamenati neposlušnost lidu? Izai. 30, 8—10.

3. Jak omlouvali někteří skutečnost, že zavrhli prorocká poselství? Jer. 43, 1—4.

Tito mužové přišli k Jeremiášovi a prosili ho, aby se tázal Boha na jednu jejich záležitost. Kdyby odpověď byla dopadla podle jejich přání, byli by rádi poslechlí. Jelikož se však neshodovala s jejich cílem, snažili se ji nějak obejítí.

~~bylo to na 11. 12. 1948~~
29. 5 98
bylo to na 11. 12. 1948
4. Jak daleko došel odpadlý lid ve svém proti-
vení se Božím poselstvím? Jaký názorný
příklad uvedl Kristus? Mat. 23, 34—37.

»Jakmile kněží a lid uslyšeli slova, která k nim promlu-
vil Jeremiáš jménem Páně, byli velmi vzrušeni a řekli, že
musí zemřítí... Tak pohrdli Božím poselstvím a vyhrožo-
vali jeho služebníku, jemuž toto bylo svěřeno. Kněží, falešní
proroci a celý lid obrátili se plni záští proti tomu, který
nebyl ochoten říci jim krásné věci a prorokovati jim zkla-
mání. Nestranní služebníci Boží musí obyčejně největší pro-
následování snést od falešných náboženských učitelů. Ale
věrný prorok vyvolí si raději opovržení i smrt než nevěr-
nost.« — T., IV, 167.

Přicházení a odcházení světových říší.

5. Jakou radu dostali skrze Jeremiáše zajatci,
odvedení za panování Joakima? Jer. 29, 1—7. a 10. 11; 25, 12.

Asi kolem r. 606 před Kr. byli z Jeruzaléma odvedeni
první judští zajatci, mezi nimi též Daniel. Za osm let byl do
zajetí odveden Ezechiel s další skupinou. Falešní proroci
prorokovali Judsku vítězství a brzký návrat ze země vy-
hnanství.

6. Které prorocké poselství učí, že při veške-
rém dobývání Bůh drží národy? Jer. 27, 1—8.

Jeremiášovo poselství, jež pronesl k vyslaným v Jeru-
zalémě, ukazuje, že Bůh hleděl zachrániti netoliko svůj lid,
nýbrž všechny národy. Věštcí, planetáři, kouzelníci a vykla-
dači snů slibovali pohanským národům brzké osvobození
z babylonského jha, tak jak to mezi lidem Božím činili fa-
lešní proroci. Za těchto okolností potřebovali proroci Boží
zmužilost a víru ke zvěstování svého poselství soudu.

7. Jakým způsobem zjevil Bůh Nabuchodonozorovi dějiny světových říší? Dan. 2, 39—44.

Nabuchodonozor je nazván »služebníkem« Božím. (Jer. 27, 8.) To naplnilo krále pýchou a sebedůvěrou, jež se ne-
slušely. Proto bylo vhodné, že snem a jeho výkladem byl
varován před pádem své říše a města, jež chtěl učiniti ne-
dobytné a stále na věčné časy.

8. Jakým dalším snem musel babylonský král
poznati moc Věčného? Dan. 4, 17. 25.

9. Jaká zvěst byla oznámena Balsazarovi, když opovážlivě vyzýval Boha v nebesích? Dan. 5, 5. 25—28.

Zjevení o Boží bytosti a o Božích úmyslech.

10. Jaké vidění obdržel Ezechiel pět let po tom, co byl odveden do zajetí? Ezech. 1, 1. 4. 5. 15. 16. 26—28.

»Toto vidění viděl Ezechiel, když jeho mysl byla naplněna neblahými tušenými... Viděl a slyšel tolik lidského násilí a zloby, že byl zhroucen, a dnem i nocí hořce naříkal. Avšak v předivných obrazech, jež v duchu viděl u řeky Chebar, poznal moc, vládoucí ještě nad všemi zemskými mocnostmi. Nad pyšnými a surovými panovníky Asyrie a Babylona vládl ještě stále Bůh milosti a pravdy.«

»Prorokovi se zdálo, že tato spojená kola jsou ve zmatku, řídila je však Boží ruka. Duch Boží, jenž se mu zjevil jako moc, uvádějící tato kola do pohybu, způsobil soulad ve zdánlivém zmatku; tak i celý svět byl pod jeho panstvím. Na jeho slovo byly myriady nebeských bytostí hotovy, ovládnouti moc a moudrost zlých lidí a přinésti dobro jeho věrným.« — Zeugn., I, 102.

11. Jaké příklady máme pro to, že prorok může mít podíl na místně vzdálených dějích? Ezech. 8, 3; 11, 1. 2.

12. Jaký obraz viděl prorok, který lze použítí jak pro tehdejší tak pro poslední dobu? Ezech. 9, 1—7.

»Pravý lid Boží, mající ducha Božího a kterému leží na srdci záchrana duší, pozná vždy hřích v jeho hříšnosti.« — T., III, 266.

13. Jaké zaslíbení o duchovním i tělesném obnovení obdržel lid izraelský skrze proroky? Ezech. 36, 24—28.

Nutno uznati skutečnost, že Izrael bude do své země uveden až při zmrtvýchvstání. Musíme si též uvědomiti, že k Izraeli, který obdržel zaslíbení, náležeji pouze ti, kdož jsou Kristovým vlastnictvím, nikoli Izrael podle těla. Řím. 2, 28. 29.

14. Jakou důležitou předpověď máme ohledně doby, kdy se má zjevit Mesiáš? Jak se mají roky počítati? Dan. 9, 24—27; Ezech. 4, 6 b.

S rostoucí zřetelností rozvíjelo se postupem času proctví o semeni ženy (1. Mojž. 3, 15), o semeni Abrahama (1. Mojž. 13, 15; Gal. 3, 16) a o »proroku«, zaslíbeném Mojžíšem (5. Mojž. 18, 15). V písni a zpěvu mluvil David o Synu, jehož dědictvím měli býti pohané, který bolestně odloučen od svého Otce, měl jíti údolím stínu smrti a před kterým se měly otevřítí brány nebes při jeho vstupu. Izaiáš vznešenými výroky líčil Kristovo utrpení pro naše přestoupení a prorokoval, že jeho hrob bude mezi bezbožnými a bohatými, a pak měl býti »dlouhověký«. Micheáš udal data jeho narození. Nyní nám Daniel ve vyhnanství oznámí rok jeho příchodu.

9. úkol — 25.—31. srpna.

Boží vedení prvotní církve.

I. Jan Křtitel a Kristus.

1. Který prorok je uveden jako první na začátku Nového zákona? Co bylo jeho úkolem? Mat. 3, 1—3. 11. 12; 11, 7—10. 14.

Po Malachiášově smrti neslyšíme 400 let o nějakém proroku až o Janovi, který naplňuje Malachiášovu předpověď a je pojítkem Starého a Nového zákona.

2. V ěi osobě projevil se úřad prorocký nejdokonaleji? Luk. 7, 16; 24, 19; Mat. 13, 57.

»Ježíš byl neomylný prorok Boží. Veškeré prorocké dary byly zahrnuty v Ném a On dokonale a svobodně zjevoval dávnou minulost i věčnost. Byl neskonale moudrý i ve všech podrobnostech svého pozemského života. Pro Něho byla budoucnost otevřenou knihou. Ano, On byl a je prazdrojem prorockého daru, skrze který se stýkal s lidmi, když Adam musil opustiti ráj.« — Die beständige Gabe der Prophezeiung, 151.

II. Zaslíbení Ducha.

3. Jakou úlohu má podle Kristových slov Duch svatý, kterého zaslíbil své církvi? Jan 15, 26; 16, 12. 13.

heru nebes. Viděl trůn Boží; směl rovněž přes těžkosti života hleděti na bíle oblečené zástupy vykoupených. Slyšel chvalozpěvy andělů Božích a vítězný zpěv těch, kteří zvítězili skrze krev Beránka a skrze slovo svého svědectví. Ve zjevení byly mu ukázány důležité události ze zkušenosti lidu Božího, jakož i nastávající osud církve až do skonání dnů. V číslicích i obrazech byly Janovi předváděny věci velkého významu, aby je zaznamenal a aby lid Boží jeho doby i všech budoucích časů byl srozumitelně poučen o nebezpečích a bojích, jež ho čekají.« — Wirken d. Apostel, 473.

13. Kdo je původcem všech prorockých darů ducha? Zjev. 19, 10. 16; 1. Petr. 1, 10. 11. *Jan 16*

»Kristus to byl, který mluvil skrze proroky k svému lidu. Apoštol Petr píše křesťanské církvi: ‚Proroci, kteříž o té milosti, kteráž se vám státi měla, prorokovali. Vystíhajíce to, na který aneb jaký čas mnil by ten, kterýž v nich byl, Duch Kristův, předpovídající o utrpeních Kristových a o veliké za tím slávě.‘ Je to hlas Kristův, který k nám mluví ve Starém zákoně. ‚Svědectví pak Ježíšovo jestiž duch proroctví.‘ — Patr. u. Pr., 367.

14. Jaké stanovisko tudíž zaujímáme ke spisům proroků? 2. Petr. 1, 19—21; 1. Tes. 5, 19—21. *glaube, glaube an propheten*

10. úkol — 1.—7. z á ř í.

Napodobení daru prorockého.

Výstrahy před falešnými proroky.

1. Před kým varoval Ježíš své učedníky? Mat. 7, 15. *Blas de vromit*

2. Kdy je taková výstraha zvláště vhodná? Mat. 24, 24. 25; 2. Tes. 2, 9—11. *panie proroctví*

»V dnešní době je mnoho falešných proroků, kterým se hřích nezdá být zvlášť odstrašujícím. Nařikají nad tím, že poslové Boží vyrušují svými napomenutími a výstrahami lidi z klidu. Hladkými a pokryteckými slovy uspávají duše hříšníků do osudné bezstarostnosti. Již za časů starého Izraele chtěli se zkažení kněží lichotivými poselstvími zalíbiti lidu. Jejich zaslíbení o nastávajícím blahobytu znělo

příjemněji než poselství pravého proroka, vyzývající ku pokání a poslušnosti.« — T., IV, 185.

3. Jaký druh proroků je vedle svatých proroků Božích rovněž v činnosti? 2. Petr. 2, 1. 2.

»Spiritismus nové doby... je vlastně v jiné formě obnovené staré kouzelnictví a uctívání ďábla, které Bůh za starých časů zavrhl a zakázal. Písmo svaté je předpovídá slovy: ‚V posledních časech odvrátí se někteří od víry, poslouchající duchů bludných a učení ďábelských.‘... A Petr, když popisuje nebezpečí, kterým bude vydána církev posledních dnů, praví, že tak jako byli falešní proroci, kteří sváděli lid izraelský do hříchu, že budou i falešní učitelé, kteříž uvedou sekty zatracení, i toho Pána, kterýž je vykoupil, zapírajíce... a mnozí následovati budou jejich zahynutí.‘« — Patr. u. Pr., 698.

4. Jaké oba druhy falešných proroků uvádí Písmo? a) Ezech. 13, 2. 3. 17; b) Ezech. 13, 6. 7; Jer. 23, 23. 25. 27. 32.

Označení »vidoucí«, t. j. ten, kdo vidí, dostalo se starým prorokům vzhledem k způsobu, kterým jim božské moudrosti byly sděleny. Též v slovu »vidění« jest obsažena myšlenka, že někdo něco vidí. Jako před soudem je platné pouze osobní svědectví, tak i prorok tvrdí jenom to, co skutečně viděl. Kdo tedy přichází ve jménu Páně, a nic neviděl, mluví sám za sebe. Proto ještě nemusí býti prorocké poselství pravé, spočívá-li na vidění. Musí se ještě jiným způsobem zjištění, působí-li zde moc Boží, lidská anebo démonská.

»Zkušujte duchů.«

5. Jak se máme zachovati k tomu, kdo tvrdí, že má Ducha proroctví? 1. Jan. 4, 1; 1. Tes. 5, 19—21.

»Tvrdí-li někdo, že má dar prorocký a skrze vidění a sny dostává poučení z nebes, není to samo o sobě převrácené, ani pověřivé nebo fanatické. Je to dokonce zcela správné tvrzení, jež i Písmo svaté podporuje, ovšem pakli někdo skutečně tento dar obdržel. Slovo Páně je dnes právě tak pravé, jako před 3000 lety, kdy řekl: ‚Prorok když jest mezi vámi, já Hospodin u vidění ukáži se jemu, ve snách mluvití budu s ním.‘« — Die beständige Gabe der Prophezeiung, 264.

6. Co je jedno z nejdůležitějších znamení, podle kterých lze rozeznati falešného proroka od pravého? 1. Jan. 4, 2. 3.

»Chceme-li vědět o někom, je-li to pravý anebo falešný prorok, je hlavním zkušebním kamenem pro nás jeho pravé stanovisko ke Kristově osobě, jeho praexistenci, jeho ztělesnění, jeho božství, synovství Božím, narození z panny, jeho divům, jeho božské autoritě, jeho smiřující smrti za nás, jeho doslovnému zmrtvýchvstání, nanebevstoupení, jeho prostřednictví a úřadu velekněze a k zaslíbení o jeho osobním viditelném a brzkém druhém příchodu.« — G. Pr., 104, 105.

7. Jaký musí být výsledek při porovnání učení pravého proroka se staršími prorockými knihami? Izai. 8, 19. 20; Zach. 7, 7. 12.

»V Písmě nalézáme důkazy naší víry. I když některé body přijmeme jako pravdu, musíme je zkoušet zákonem a svědectvími; neobstojí-li v této zkoušce, není v nich světla.« — Zeugn., 1, 65.

8. Jak zkoušel Jeremiáš pravost proroka Chananiáše, který prorokoval brzké vyjití z Babylóna? Jer. 28, 6—9.

Okrášení hříchu a falešné proroctví o pokoji.

9. Jakou zásadu dal Ježíš pro rozeznání pravých a falešných proroků? Mat. 7, 16—20.

10. Jaké proroctví přispívá k tomu, že falešní proroci jsou oblíbeni? Jer. 5, 30, 31; 2. Tim. 4, 3. 4. *Proroci
k. brice*

11. Jak se chovali všichni praví proroci vůči hříchu a vůči zákonu Božím? 2. Král. 17, 13. *obnovte se
cest zjed
světla se
Zkou*

12. Jaké stanovisko k sobotě a k svatyni je důkazem, že Bůh nemluví skrze tyto lidi? Ezech. 22, 26. *nota
Zkou*

Svůdná učení o druhém příchodu Krista.

13. Jak se budou lišiti učení pravých a nepravých proroků o velkém dni Páně? 2. Petr. 3, 3/4; 1. Tes. 5, 3. *amatru*

»Kristus přijde s velkou slávou v doprovodu velkého zástupu andělů. Přijde, aby probudil mrtvé a proměnil živé

spravedlivé od slávy v slávu. Přejde, aby oslavil a pobral k Sobě ty, kteří Ho milovali a ostríhali Jeho příkázání; nezapomněl na ně. Vzpomínáme-li na naše mrtvé, smíme mysliti na ono jitro, kdy zazní Boží trouba, a mrtví vstanou neporušitelní, a my proměněni budeme'. Ještě krátký čas, a uzříme krále světů v jeho slávě; zanedlouho setře slzy pláčících a postaví nás před obličejem slávy své bez úhony s veselím'.« — *Leben Jesu*, 360.

14. Jaké mylné učení o příchodu Kristově přinesou falešní proroci? Jaký bude příchod Kristův? *Mat. 24, 23. 26. 27; Zjev. 1, 7.*

Ante - mportant - who, black

11. úkol — 8. — 14. září.

Další rozdíly mezi pravými a falešnými proroky.

Výstrahy před okultními mocemi.

1. Jaké prostředky k dosažení nadpřirozených vědomostí zavrhuje Bůh? Pod čí vliv dostávají se ti, kteří použijí těchto prostředků?
5. *Mojž. 18, 10—12; Zjev. 16, 13. 14a.*

»Působením zlých duchů bylo zavedeno uctívání cizích bohů, a lid izraelský byl posléze pro přestoupení vyhnán ze zaslíbené země a rozptýlen. A satan se o tyto věci opět snaží.« — *Patr. u. Pr.*, 701.

2. Jak je lid Boží varován před podobnými sklony? *Izai. 8, 19.*

»Oklamání lidé slouží zlým andělům v domnění, že vidí duchy svých zemřelých přátel. Slovo Boží jasně praví, že mrtví nemají více dílu na tom, co se děje pod sluncem. Spiritisté praví, že mrtví vědí vše, co se pod sluncem děje, že se stýkají se svými přáteli na zemi, dávají jim vzácné rady a že činí dokonce i divy... Viděla jsem, že někteří jdou na území ďábla z pouhé zvědavosti. Nevěří spiritismu a hrozili by se myšlenky, že by měli sloužiti ďáblu jako media. Ale jdou přece tam, kde satan na nich může projevit svou moc... Odvažují se toho a dráždí ho, aby se k nim přiblížil.« — *T., I*, 298, 299.

3. V čím životě projevila se Boží nelibost nad dotazováním mrtvých? 1. Par. 10, 13, 14.

Saul »zhřešil proti duchu milosti, a proto nedostal od Pána odpověď ani skrze sny ani skrze vidění«... Oddělil se od Boha vlastní svéhlavostí a vzpíráním. Mohl se vrátit jedině cestou lítosti a zkroušenosti, ale pyšný vojevůdce rozhodl se ve svém strachu a zoufalství hledati pomoc jinde... Ačkoli jeho zpurnost již téměř umlčela hlas Boží v jeho nitru, měl ještě možnost činiti pokání. Ale když se ve svém nebezpečí odvrátil od Boha, a hledal světlo u satanovy spojenkyně, roztrhl poslední pouto, pojící jej se Stvořitelem; poddal se dobrovolně nadvládě oně démonské moci, která již po léta na něm pracovala a přivedla jej na pokraj zkázy. — Patr. u. Pr., 686, 687.

Neobyčejné činy mohou zmásti.

4. Co dokazuje, že konání divů není podstatným znamením proroka? Luk. 7, 26, 28; Jan 10, 41.

Kristus praví, že nebylo mezi proroky rovného Janu Křtiteli. Ačkoli lid pozoroval, že Jan nečinil divů, přece potvrdil: »Všecko, cožkoli mluvil Jan o tomto, pravé bylo.« Připouštěli tím, že byl skutečně prorok.

5. Jakým způsobem projeví se vždy převrácenost člověka, který tvrdí, že může předpovídati budoucnost? 5. Mojž. 18, 20—22.

6. Co učinil Bůh s mužem, který se opovážil prorokovati něco jiného, než co prorokoval Jeremiáš? Jer. 28, 1—4, 10—17.

»Tento falešný prorok posiloval lid v nevěře vůči Jeremiáši a jeho poselství. Vydával se svévolně za pravého posla Božího; proto musil zemřít. V pátém měsíci prorokoval Jeremiáš Chananiášovu smrt, a v sedmém měsíci se tak skutečně stalo.« — P., 446.

7. Kdy musí býti prorok zavržen, i když činí divy a zázraky? 5. Mojž. 13, 1—5.

Učí-li někdo neposlušnosti vůči zákonu Božímu, je falešným prorokem, i kdyby se zdálo, že ho vede nadpřirozená moc.

»Satan svádí lidi, aby se dotazovali věstců, a tím, že zjevuje skryté věci minulosti, budí důvěru, že má moc, předpověděti i věci příští. Poněvadž má již staletou zkušenost,

může z příčiny vyvoditi důsledky, a často i dosti přesně předpovídati některé budoucí události v životě lidí. Tak může oklamati ubohé, svedené duše, dostane je do své moci a zajme podle své vůle.« — Patr. u. Pr., 699.

Zkouška smýšlení.

8. Jaká je mysl lidí, jež Bůh vyvolil za své posly? 2. Petr. 1, 21; Izai. 6, 7.
9. Jak dopadne tato zkouška u falešných proroků? Mat. 7, 21, 22; Jer. 23, 14.
10. Kterým hlavním rysem vyznačují se vyslanci nepřítelů? 2. Petr. 2, 3a; Mich. 3, 11.
11. Jaké svědectví mohl vydati Pavel o svých námáhách? Skt. 20, 33—35.

Stanovisko proroka k církvi Kristově.

12. Jak zachová se vůči sboru ten, komu je skrze Ducha svatého svěřen dar proroctví? Efez. 4, 11—13.

»Dary, zvláště dar proroctví, přispívají k jednotě a souladu v církvi. „Bůh není Bohem nepořádku, ale pokoje.“ Ve skutečnosti je vlastně soustředěna, jednomyslná církev uprostřed zmatených poměrů a různých národností ve světě nejlepším důkazem, že toto dílo je od Pána.« — P. G. O., 30. 31.

13. Jak se mají věřící chovati k tomu, kdo chce ve sboru způsobiti rozdělení? Řím. 16, 17; 2. Tes. 3, 6.

»Ó, kterak by se satan radoval, kdyby mohl vniknouti mezi tento lid a překážeti dílu v době, kdy je nutna řádná organizace, která má největší moc, aby zatlačila do pozadí nepravá hnutí a nároky, s nimiž Bůh nesouhlasí. Budeme-li se držeti stále přímé cesty, neutrpí pravidelnost a pořádek... Žijeme v době, kdy v každém konání je důležitý pořádek, vývoj a jednota. Pravda nás musí pojmí jako pevné lano, aby se mezi spolupracovníky neprojevil žádné odkloňující snahy. Projeví-li se někde nepořádné hnutí, musíme jasně rozeznati nepravé od původního. Nepřipusťte hlásání žádného učení, jež by nebylo vyzkoušeno ve všech i nejmenších bodech.« — T., M., 228. 229.

Duch proroctví v církvi ostatků. *Z 11***Bůh vede a poučuje ostatky.**

1. Jaké dílo obnovení ohlašuje prorok Izaiáš?
Izai. 58, 12—14. *malé, vřelé a louže*

»Obnovení za Nehémiáše bylo částečným naplněním. Dnes se toto zaslíbení naplňuje ještě dokonaleji. Mezera, která vznikla v zákoně tím, že lidé změnili sobotu, má být vyplněna. Povinností lidu Božího v poslední době vůči světu je, aby zdůraznil zákon Boží jakožto základ veškeré trvalé nápravy a den odpočinku podle čtvrtého přikázání jako památku stvoření a upomínku Boží moci.« — P. K., 678.

2. Či vedení zaslubuje Bůh těm, kdož se věnují tomuto dílu? V. 11a. *proseba k Hosp. — buďme jako roba*

3. Jak znázorňuje Sofoniáš církev ostatků?
Sof. 3, 12. *list chudý — ale důvěř. v Hosp.*

4. Jaké nebeské poselství obdržela? Sof. 3, 17; *Poselství Bůh k*
Izai. 62, 5. *uprostřed této země*

Bůh shromažďuje své rozptýlené a očišťuje jejich bytost. Odpouští jim všechny jejich hříchy; zprošťuje je pýchy. Oni zase důvěřují jménu Páně. Bůh je uprostřed nich, hotov jsa, vysvobodit je. Posléze je shromáždí se všech stran světa.

5. Jak popisuje prorok shromažďování ostatků?
Izai. 11, 11, 12. *Pro ten den přivede mne pán 10 z rube*

Použitý výraz »v ten den« je úzce spjat s popisem poměrů na nové zemi. (Viz Izai. 11, 6—10.) Dříve však musí předcházeti shromáždění lidu Božího po celé zemi, jež se připravuje zvěstováním poselství o přicházejícím králi a jeho království. (Mat. 24, 14.)

6. Co bylo příčinou toho, když ve starověku chybělo prorocké vidění? Ezech. 7, 23—26.

Výraz »není ani zákona« neznamená, že Bůh zprostil svůj lid povinnosti, zachovávatí zákon. Oni sami se protivili napomenutím proroků a přestupovali zákon Boží. Pro jejich chování přestal se jim Bůh skrze proroky zjevovati.

7. Podle čeho můžeme souditi, že ve staletích, následujících po době prvních křesťanů, nedostávalo se daru prorockého? 2. Tes. 2, 3, 4; Dan. 7, 25. *slava prvního křesťanství*

Obnovení tohoto daru v poslední církvi.

8. Jaké znamení mají podle Jana ti, kteří následují trojandělské, poselství? Zjev. 14, 12; 12, 17. *průhlednost a věrnost*
9. Který dar chce Bůh znovu oživit v církvi? Zjev. 12, 17; 19, 10. *svědectví*
10. Jaká výzva je spojena s kázáním záchranného poselství? Zjev. 14, 6, 7. *duševní správa*
11. Od kdy je toto poselství časové? Dan. 8, 14.

»Tak jako v obrazné službě konalo se vždy na konci roku smíření, tak se též koná dílo smíření pro odstranění hříchů ze svatyně, ještě dříve než bude ukončeno Kristovo dílo vykoupění lidstva. Když se ukončilo oněch 2300 dní, započala tato služba, a tak jak to předpověděl prorok Daniel, vstoupil náš Velekněz do svatyně svatých, aby dokončil poslední část svého slavnostního díla: očištění svatyně.« — Gr. Kampf, 488.

13. úkol — 22. — 28. září.

Duchovní dary ve službách církve.

Jednotný zdroj. I.

1. Jak se projevuje působení Ducha svatého v životě věřících? Řím. 12, 4—6; 1. Kor. 12, 4. *umělé dary — pro rozdílné darování*
2. Kdo je prostředníkem všech úřadů v církvi? 1. Kor. 12, 5. *svědectví*
3. Čí působení oživuje duševní a duchovní dary církve a jejich členů? V. 6. *rozdílné moci ale tentýž duch*

Služba mnohých duchovních darů. II.

4. Které dary slouží poznání Božího plánu spasení? V. 8. *pro nás všechny a všechny národy*
- Vnikáme-li do Božích tajemství a plánů, dává nám řec moudrosti poznati výsledek; řec umění má nám opět sro-

umitelně předložiti hlubší souhrn křesťanského učení o spasení.

5. Jaké dary podporují život víry? V. 9. 10.

Moc víry, dar uzdravování a divů činění. Dar víry neznámá zdě víru ve spasení v Kristu, nýbrž víru v moc Boží a Kristovu, jež se udílí k mimořádným činům. Činění divů posiluje a utvrzuje sbory u víře.

6. Které dary vzdělávají církev? V. 10.

Dar prorocký je objasněn v 1. Kor. 14. Není to zásadně vždy jen předpovídání budoucích věcí, nýbrž též mluva určená k poučení, napravení a potěšení sboru, za působení Ducha Božího. 1. Kor. 14, 3. 4. 22.

7. Pro kterou příčinu dostává se i daru rozlišování duchů jeho významu? 1. Jan. 4, 1; porovn. 2. Petr. 2, 1. 2.

porovnání duchů *nekvízitelná darů víry*

8. Které úřady pojily se v prvotní křesťanské církvi s dary milosti? 1. Kor. 12, 28.

9. Kdo určil tyto úřady ve sbore? 1. Kor. 12, 28; Efez. 4, 11.

»... Postavil Bůh.«

10. Co chtěl Kristus těmito úřady ve sborích dosáhnouti? Efez. 4, 12—14.

Odpověď: Vzdělání a utvrzení církve.

11. Jakým přirovnáním máme porozuměti službě všech darů ve sbore? 1. Kor. 12, 12, 14—27.

Náše potřeby. III

12. Kdo má moc udělit dary Ducha? V. 11.

13. K čemu však jsou věřící přesto povzbuzováni? V. 31.

14. Čeho potřebuje církev Páně k dokonalosti křesťanského života? 1. Kor. 14, 1.

Tim, že Kristus dal duchovní dary do církve, dal nám náhradu za svou osobní přítomnost. Tim se stala církev schopna, pokračovati v jeho díle, splniti svěřený jí úkol. Množstvím působení darů v životě víry je posilněn a zdokonalen jednotlivý člen sboru a církev sama je zprošťována bludných duchů a učení.